

P/IR-1/2/3/4

Közköltészet a kora újkori Magyarországon

Csörsz Rumen István PhD (MTA Irodalomtudományi Intézet, csorszru@gmail.com)

kedd, 16:00–19:00 (kivéve február 28. és március 6.), D épület 001.

1. Bevezető 1. (Ismerkedés, dolgozati témák megbeszélése)
2. Bevezető 2. Mi a közköltészet? (Szakirodalmi áttekintés)
3. Források: kéziratok és nyomtatványok
4. A diák archetípusa, avagy elit és populáris hagyomány
5. Közköltészeti műfajok a kora újkorban
6. Versforma, dallam, nótajelzés, poétikai minták
7. Közköltészet és műköltészet I. (1770-ig)
8. Közköltészet és műköltészet II. (Csokonai és kortársai)
9. Közköltészet és műköltészet III. (a XIX. század első fele)
10. Közköltészet és népköltészet
11. Kitekintés, határterületek, új kutatási témák (vizuális kultúra, kortárs közköltészet stb.)
12. Záró óra: a dolgozatok értékelése

Ajánlott bibliográfia

Bibliográfiák, segédletek

A színjátszó iskola a XVII–XVIII. században. Bibliográfia, szerk. NAGY Júlia, az anyagot gyűjt. KISS Katalin, NAGY Júlia, Bp., 1998.

KOROMPAY Bertalan, Betűrendes mutatók és kiegészítések Jankovich Miklós énekgyűjteményeihez = Jankovich Miklós, a gyűjtő és mecénás (Tanulmányok), szerk. BELITSKA-SCHOLTZ Hedvig, Bp., 1985 (Művészettörténeti Füzetek, 17), 173–196.

RPHA = Répertoire de la poésie hongroise ancienne, Manuel de correction d'erreurs dans la base de données, dir. Iván HORVÁTH, Paris, 1992. Hálózati változat: <http://magyar-irodalom.elte.hu/repertorium/>
STOLL Béla, A magyar kéziratok énekeskönyvek és versgyűjtemények bibliográfiája (1542–1840), 2., jav. és bőv. kiadás, Bp., Balassi, 2002. Hálózati változat: <http://www.balassikiado.hu/BB/netre/html/stoll.html>
SZABÓ T. Attila, Kéziratok énekeskönyveink és verses kézirateink a XVI–XIX. században, Zilah, 1934.

Elméleti összefoglalások, általános szakirodalom

Mihail BAHTYIN, François Rabelais művészete, a középkor és a reneszánsz népi kultúrája, Bp., 1982.

BARTHA Dénes, A magyar énekelt vers forrásai Faluditól Horváth Ádámgig, Irodalomtörténeti Közlemények, 1932, 274–287

BARTHA Dénes, A népköltés kutatásának új feladatai, Budapesti Szemle, 1934, 226–253.

BORBÍRÓ Zsóka [KŐSZEGHY Péter], közköltészet = Magyar Művelődéstörténeti Lexikon, főszerk. KŐSZEGHY Péter, VI, Bp., Balassi, 2007, 297–298.

Peter BURKE, Népi kultúra a kora újkori Európában, Bp., 1991.

Roger CHARTIER, „Népi” olvasók, „népszerű olvasmányok” a reneszánsztól a klasszicizmusig = Az olvasás kultúrtörténete a nyugati világban, szerk. Guglielmo CAVALLLO, Roger CHARTIER, Bp., 305–320.

CSÖRSZ Rumen István, Könyvek önmagunknak: Magyar kéziratípusok a 18–19. században = Az olvasó – az olvasás: Irodalmi tanulmányok, szerk. L. SIMON László és THIMÁR Attila, Bp., Fiala Írók Szövetsége, 1999 (FISZ Könyvek, 1), 75–89.

CSÖRSZ Rumen István, Közköltészet – irodalom alatt, kultúrák fölött, Literatura 2006/2, 273–282. (http://www.balassikiado.hu/BB/NET/LITERATURA/Literatura_2006_2.pdf)

Csörsz Rumen István, Szöveg szöveg hátán: A magyar közköltészet variációs rendszere 1700–1840, Budapest, Argumentum, 2009 (Irodalomtörténeti Füzetek, 165).

FRIED István, Vizsgálódások a nép és népköltészet körül a reformkorban = Közéletek. Néprajzi, történeti, antropológiai tanulmányok Hofer Tamás 60. születésnapjára, szerk. MOHAY Tamás, Debrecen, 1992, 265–269.

HORVÁTH Iván, Egy kiaknázatlan műfaj történeti forráscsoport: XVI. századi kéziratos versgyűjtemények, Irodalomtörténeti Közlemények, 1983, 75–88.

GULYÁS Judit, „mert ha irunk népdalt, mért ne népmesét?” A népmese az 1840-es évek magyar irodalmában, Budapest, Akadémiai, 2010 (Néprajzi tanulmányok).

HARGITTAY Emil, A poétika lehetőségei a folklór és irodalom kapcsolatának kutatásában = Dolgozatok a 17–19. századi magyar irodalomról, szerk. HARGITTAY Emil, MÁNDI Ildikó, Acta Iuvenum 1977/1, 119–140.

HORVÁTH János, A magyar irodalmi népiesség Faluditól Petőfiig, Bp., 1927, 19782.

KERÉNYI Ferenc, Pest vármegye irodalmi élete (1790–1867), Bp., Pest Megye Monográfia Közalapítvány, 2002 (Előmunkálatok Pest megye monográfiájához, 3). – A Közköltészet és népköltészet c. fejezet: 236–237.

KOMÁROMY Sándor, A XVIII. századi sárospataki kéziratos énekeskönyvek és versgyűjtemények, Debrecen, 1992 (Folklór és etnográfia, 61).

KÖSZEGHY Péter, A népiesség fogalma az irodalomtudományban = A magyar nyelv és kultúra a Duna völgyében I. Budapest–Bécs, 1989.

KÜLLŐS Imola, A magyar népköltészet lírai dalműfajai és a kéziratos énekköltészet = Népi Kultúra – Népi Társadalom II–III, Bp., 1969, 235–245.

KÜLLŐS Imola, Adalékok a magyar népdalfogalom történetéhez = Népi Kultúra – Népi Társadalom IX, Bp., 1977, 111–138.

KÜLLŐS Imola, Folklór – kéziratos énekköltészet – irodalom = A magyar vers. Az I. nemzetközi Hungarológiai Kongresszus előadásai, 1981. aug. 10–14., szerk. BÉLÁDI Miklós, JANKOVICS József, NYERGES Judit, Bp., 1985, 346–352.

KÜLLŐS Imola, Közköltészet és népköltészet: A XVII–XIX. századi magyar világi közköltészet összehasonlító műfaj-, szüzsé- és motívumtörténeti vizsgálata, Bp., L'Harmattan, 2004.

MARÓT Károly, A népköltészet elmélete és magyar problémái, Bp., 1949.

NAGY Júlia, Református kollégiumi irodalom és kultúra a XVIII–XIX. században, Bp., Press Publica, 1998 (Változó világ, 38).

NIEDERMÜLLER Péter, Adatok a magyar folklór szövegbázisának megkonstruálásához a 19. században = Népi kultúra és nemzettudat (A Magyarságkutatás Könyvtára VII.), szerk. HOFER Tamás, Bp., 1991, 15–23.

ORLOVSZKY Géza, Micsoda madár = Folklór és irodalom, szerk. SZEMERKÉNYI Ágnes, Bp., Akadémiai, 2005 (Folklór a magyar művelődéstörténetben, 1), 47–53.

R. VÁRKONYI Ágnes, Népi kultúra – elit kultúra (Néhány elméleti kérdés), Irodalomtörténeti Közlemények, 1992, 525–541.

STOLL Béla, A reneszánsz ízlés elterjedése és a közösségi költészet = A magyar irodalom története 2, Bp., Akadémiai, 1964, 91–94.

STOLL Béla, Közösségi költészet – népköltészet. Megjegyzések a XVII. századi kéziratos szerelmi lírához, Irodalomtörténeti Közlemények, 1958, 170–176.

UJVÁRY Zoltán, Népköltészet és irodalom a népi kéziratos könyvekben = Népszokás és népköltészet, Debrecen, 1980, 425–556.

VARGA Imre, A kollégiumi énekköltészet = A magyar irodalom története 2. Bp., 1964, 601–608.

VOIGT Vilmos, Historia litterarum popularum = Historia litteraria a XVIII. században, szerk. CSÖRSZ Rumen István, HEGEDŰS Béla, TÜSKÉS Gábor, munkatárs BRETZ Annamária, Bp., Universitas, 2006 (Irodalomtudomány és kritika, Tanulmányok), 501–514.

VOIGT Vilmos, Közköltészet = Világirodalmi Lexikon, 6, Bp., Akadémiai, 1979, 642.

ZEMPLÉNYI Ferenc, Régi magyar irodalom és európai közköltészet, Irodalomtörténeti Közlemények, 1993, 554–568.

Textológiai és módszertani kérdések

Artes Populares 8. (1982) [Beszámoló A magyar népköltészet forrásai c. forráskiadvány-sorozat koncepciójáról és munkálatairól, pl. Voigt Vilmos, Küllős Imola, Tüskés Gábor, Pogány Péter]

CSÖRSZ Rumen István, HEGEDŰS Béla, KÜLLŐS Imola, A XVIII. századi közköltészet textológiai problémái, Irodalomtörténet, 2004/3, 345–355.

KATONA Imre, Beszámoló „A magyar népköltészet forrásai” c. kiadványsorozat 1981–82. évi előmunkálatairól, Pre Ceedings, 82. sz., Bp., 1983.

Történeti források és jelenkori folklórszövegek lejegyzésének, átírásának és kiadásának kérdései, szerk. BARNÁ GÁBOR, Szeged, Szegedi Tudományegyetem BTK Néprajzi és kulturális antropológiai tanszék, 2003 (Folklórisztikai olvasmányok, III).

Kritikai és népszerű szövegkiadások, önálló kötetben megjelent forrásközlések

- A kuruc küzdelmek költészete, vál. VARGA Imre, Bp., 1977.
- Arany János népdalgyűjteménye, közléteszi KODÁLY Zoltán, GYULAI Ágost, Bp., Akadémiai, 1952.
- BÁN Imre, JULOW Viktor, Debreceni diákirodalom a felvilágosodás korában, Bp., 1964.
- Bándi Péter énekeskönyve (1837), DOMOKOS Pál Péter hagyatékából s. a. r. CSÖRSZ Rumen István, Bukarest–Kolozsvár, Kriterion, 2000.
- BARSI Ernő, „Bodrog partján nevedett tulipán...” Sárospataki diákdalok a 18. századból, Sárospatak, 1988.
- BARTHA Dénes, A XVIII. század magyar dallamai. Énekelt versek a magyar kollégiumok diák-melodiáriumaiából, Bp., 1935
- Bocskor János énekeskönyve 1716–1739, DOMOKOS Pál Péter hagyatékából s. a. r. CSÖRSZ Rumen István, Kolozsvár, Kriterion, 2003.
- Dalfűzér 1844. Tompa Mihály kézirat, kottás népdalgyűjteménye, kiad., tan. POGÁNY Péter, TARI Lujza, Miskolc, 1988.
- Égő lángban forog szívem. Régi magyar kézirat énekeskönyvben fennmaradt román világi énekek, s. a. r. KÓCZIÁNY László, KÖLLŐ Károly, Kolozsvár, 1972.
- Egy szép dologrul én emlékezem. Csöbrös István kopácsi énekeskönyve, előszó és jegyzetek kíséretében közléteszi KATONA Imre és LÁBADI Károly, szerk. és s. a. r. JUNG Károly, BORI Imre utószavával, Újvidék, 1993.
- Elmét vidító elegy-belegy dolgok, rövidebb és hosszabb csípős históriák, melyeket a győri magyar kalendárium 1749–1849 éveiből ki-szedetetett, össze-rendezett s mostan az olvasóknak okulására közrebocsát SZILÁGYI Ferenc, Bp., 1983 (Magyar Hírmondó).
- Énekek gyűjteménye, kiad. JENEI Ferenc, Győr, 1943.
- Énekes Poézis. Válogatás Pálóczi Horváth Ádám Ötödfélszáz énekek című 1813. évi kézirat dalgűjteményéből, s. a. r. KATONA Tamás, KÜLLŐS Imola, DOMOKOS Mária, Bp., Magyar Helikon, 1979.
- Ezen vőfi Könyv a Karsai Mihályé. Vőfélykönyv Székről, szerk. FAZEKAS Zsuzsanna, Bp., 2000.
- Haja, haja, virágom: Virágénekek, gond., bev. Szabó T. Attila, ill. Gy. Szabó Béla, Bukarest, Kriterion, 19701; Kolozsvár, Kriterion, 20072 (gond., utószó, CSÖRSZ Rumen István).
- Hatvanhat csúfos gajd. XVI–XVIII. századi magyar csúfolók és gúnyversek, s. a. r. HARGITTAY Emil, Bp., 1983 (Magyar Hírmondó).
- Külömb-külömb féle jó és rossz szagú virágokkal telles kert. Pasquillusok a XVII–XVIII. századból, s. a. r. LŐKÖS István, Bp., 1989.
- „Mennyei Parnasszus”. Sárospataki diákok halottbúcsúztató versei, s. a. r. NAGY Júlia, Sárospatak, Sárospataki Református Kollégium Tudományos Gyűjteményei, 2004 (Acta Patakina, 16)
- Őszi harmat után... Szemelvények két ismeretlen XVIII. századi énekeskönyvből, bev., jegyz. KOCZIÁNY László, Bukarest, Állami Irodalmi és Művészeti Kiadó, [1957]
- Ötödfélszáz Énekek. Pálóczi Horváth Ádám dalgűjteménye az 1813. évből. Kritikai kiadás, jegyzetekkel, s. a. r. BARTHA Dénes, KISS József, Bp., Akadémiai, 1953.
- Pannonhalmi énekeskönyv (1796), kiadja GÁLOS Rezső, Győr, 1930 (A Győri Szemle Könyvtára, 5).
- Riadj, magyar! 1848–1849 fametszetes ponyvai, csatakronikái, a kötet anyagát egybeszerk., gondozta, az utószót és a jegyzeteket írta POGÁNY Péter, Bp., 1983.
- RMDE XVIII. = Régi Magyar Drámai Emlékek, XVIII. század
- RMKT XVI. = Régi Magyar Költők Tára, XVI. század
11. Kozárvári Mátyás, Decsi Gáspár, Decsi Mihály, Tolnai Fabricius Bálint, Pécsi János, Murád dragomán (Somlyai Balázs), Szepesi György, Vajdakamarási Lőrinc, Skaricza Máté, Zombori Antal, Tardi György, Tasnádi Péter, Hegedűs Márton, Moldovai Mihály és ismeretlen szerzők énekei 1579–1588, s. a. r. ÁCS Pál, Bp., Akadémiai–Orex, 1999.
- RMKT XVII. = Régi Magyar Költők Tára, XVII. század
3. Szerelmi és lakodalmi versek, s. a. r. STOLL Béla, Bp., Akadémiai, 1961.
11. Az első kuruc mozgalmak korának költészete (1672–1686), s. a. r. VARGA Imre, Bp., Akadémiai, 1986.
14. Énekek és versek (1686–1700), s. a. r. JANKOVICS József, Bp., Akadémiai, 1991.
- RMKT XVIII. = Régi Magyar Költők Tára, XVIII. század
4. Közköltészet I. Mulattatók, s. a. r. KÜLLŐS Imola, munkatárs CSÖRSZ Rumen István, Bp., Balassi, 2000.

7. Amade László versei, s. a. r. AJKAY Alinka, SCHILLER Erzsébet, Bp., Balassi, 2004.
8. Közköltészet II. Társasági és lakodalmi költészet, s. a. r. CSÖRSZ Rumen István, KÜLLŐS Imola, Bp., Universitas, 2006.
- Szádeczky-Miscellania. Egy XVIII. századi versgyűjtemény ismertetése, s. a. r. VARGA Imre, Bp., 1955 (Irodalomtörténeti Füzetek, 2).
- THALY Kálmán, Régi magyar vitézi énekek és elegyes dalok XVI-ik, XVII-ik és XVIII-ik századbéli eredeti kéziratokból I–II., Bp., 1864.
- Vásárhelyi daloskönyv. XVI–XVII. századi szerelmi és tréfás énekek, kiadta FERENCZI Zoltán, Bp., 1899 (Régi Magyar Könyvtár, 15).
- „Vedd szívessen csekély iratmat...” (Irodalom családi használatra), Margócsy József születésnapjára, szerk., s. a. r., jegyz. MARGÓCSY István, Nyíregyháza, 2004 (A Szabolcs–Szatmár–Bereg Megyei Levéltár Kiadványai, II., Közlemények, 31).
- VERSÉNYI György, Sziveket ujitó bokréta: XVIII. évszázdbéli dalgyűjtemény, Bp., MTA, 1914. – Hálózati változat Szádeczky-Kardos Lajos kéziratos jegyzeteivel kiegészítve (s. a. r. LABADI Gergely): <http://mek.oszk.hu/00200/00234/html/>
- Világi énekek és versek 1720–1846 (válogatás), vál. és a szöveg. gond. Csörsz Rumen István, műfaji bev. Küllős Imola, Bp., Unikornis, 2001 (A magyar költészet kincsestára, 97).
- Virágénekek és mulatónóták XVII–XVIII. század, s. a. r. STOLL Béla, Bp., 1956.

Kéziratok források ismertetése és közlése

- BORÚS Rózsa, Bácskai lakodalmak, Topolya, 1998. [A XIX. század első feléből származó Pacséri vőfélykönyv anyagának részleges közlésével]
- Csörsz Rumen István, Arany dalgyűjteményének debreceni kapcsolataihoz: K. R. gyűjteménye = Aranyozás: Tanulmányok Korompay H. János hatvanadik születésnapjára, szerk. FÓRIZS Gergely, Budapest, rec.iti, 2009, 180–201. <http://rec.iti.mta.hu/rec.iti/Members/szerk/aranyozas-1/19CsorszRI.pdf>
- BAROS Gyula, Városfalvi Szolga Mihály Diáriuma, Erdélyi Múzeum, 1905, 31–48, 93–102, 150–160. [SOLYMOSSY Sándor], Népies nóták 1800-ból, Ethnographia, 1929, 116–118.
- BALASSA József, Magyar népdalok a XIX. század elejéről, Ethnographia, 1902, 38–39.
- BAROS Gyula, Városfalvi Szolga Mihály Diáriuma, Erdélyi Múzeum, 1905, 31–48, 93–102, 150–160.
- CSÖRSZ Rumen István, Toldy Ferenc küldeménye Erdélyi János Népdalok és mondák című kötetéhez = Építész a kőfejtőben – Architect in the Quarry: Tanulmányok Dávidházi Péter hatvanadik születésnapjára – Studies Presented to Péter Dávidházi On His Sixtieth Birthday, szerk. / ed. HITES Sándor, TÖRÖK Zsuzsa, Budapest, rec.iti, 2010, 321–343. (<http://rec.iti.mta.hu/rec.iti/Members/szerk/architectbook/31CsorszRI.pdf>)
- DOMOKOS Pál Péter, Új énekek – amellek Farkas Pál tamási nótárius által költek üdőről üdőre 1773 és 1810 között, Zenetudományi Dolgozatok, Bp., 1981, 47–76.
- ECKHARDT Sándor, KLANICZAY Tibor, Ján MIŠIANIK, Balassi Bálint szép magyar komédiája. A Fanchali Jób-kódex magyar és szlovák versei, Bp., 1964 (Irodalomtörténeti Füzetek, 25).
- FERENCZI Zoltán, A Bocskor-daloskönyv énekei, Erdélyi Múzeum, 1898, 372–383, 441–455, 510–522, 570–577.
- GYALUI Farkas, Egy székely katonaköltő a múlt századból, Erdélyi Múzeum, 1895, 77–83.
- HARSÁNYI István, HODOSSY Béla, Két XVIII. századi dalgyűjtemény sárospataki kézirata, Ethnographia, 1914, 38–47, 101–107.
- HARSÁNYI István, Két XVIII. századi dalgyűjtemény sárospataki kézirata, Ethnographia, 1913, 295–302, 361–369.
- JÁNOS István, Kéziratok versgyűjtemények a kolozsvári Protestáns Teológia könyvtárában, A miskolci Herman Ottó Múzeum Közleményei, 28, Miskolc, 1993, 151–153.
- JÁNOS István, Reformkori kéziratos versgyűjtemény a Szerencsi Múzeumban, A Miskolci Hermann Ottó Múzeum Közleményei, 26, Miskolc, 1989, 206–210.
- KANYARÓ Ferenc, Régi magyar virágénekek, Erdélyi Múzeum, 1893, 69–101.
- KANYARÓ Ferenc, Tréfás versek és gúnyénekek a régi magyar népies költészetből, Erdélyi Múzeum, 1903, 494–516.
- KANYARÓ Ferenc, Virágénekek a XVII. és XVIII. századból, Erdélyi Múzeum, 1892, 546–557.
- KILIÁN István, A Miskolci Melodiárium, Borsodi Szemle, VII. 4. sz. 68–83.
- KILIÁN István, Adatok a „Felvidítő” forrásához a Papszász-gyűjteményben, A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve (1977), Debrecen, 1978, 481–500.
- KILIÁN István, Barla Szabó János versgyűjteménye 1824-ből, A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve (1981), Debrecen, 1984, 481–495.
- KILIÁN István, Kossuth Dániel sajtóvámosi kéziratos verseskönyve = Borsod megye népi hagyományai, szerk. BODGÁL Ferenc, Miskolc, 416–443.

- KISS József, A „Dersi-Biás” kéziratos énekeskönyv, Néprajzi Közlemények, 1958, 71–117.
- KÖNIG György, Népdalok és egyéb versek gyűjteménye (1812), Irodalomtörténeti Közlemények, 1902, 65–77, 206–216.
- KÜLLŐS Imola, Két XVIII. századi erdélyi diák énekeskönyv: Ünnepi köszöntő(k) Faragó József 80. születésnapjára = Ünnepi kötet Faragó József 80. születésnapjára, szerk. DEÁKY Zita, Bp., 2002 (A Néprajzi Látóhatár Kiskönyvtára, 8), 175–197.
- KÜLLŐS Imola, Makói énekeskönyv = Makó néprajza, szerk. TÓTH Ferenc, Makó, 2007 (Makó monográfiája, 3), 631–657.
http://www.sulinet.hu/oroksegtar/data/Mako/pages/monografia_3/010_c_makoi_enekeskonyv.htm
- MAGASSY Antal, Egy kéziratos daloskönyv a XIX. század első évtizedeiből, Egyetemes Philológiai Közlöny, 1901, 287–297, 382–395.
- MURÁNYI Róbert Árpád, Pap Mihály melodiáriuma = Magyar zenetörténeti tanulmányok Szabolcsi Bence 70. születésnapjára, szerk. BÓNIS Ferenc, Bp., Zeneműkiadó, 1969, 113–129.
- PESOVÁR Ferenc, Kéziratos daloskönyv 1827-ből, Néprajzi Közlemények, 1957/3–4, 294–308.
- POGÁNY Péter, Kik gyűjtötték a sárospataki Felvidítót? Ethnographia LXIX, 1958, 93–115.
- S. SÁRDI Margit, Még néhány mulató- és egyéb nóta = Mindenes Gyűjtemény, I, Tanulmányok Küllős Imola 60. születésnapjára, szerk. CSÖRSZ Rumen István, Bp., ELTE Folklore Tanszék, 2005 (Artes Populares, 21), 57–61.
- SZABÓ T. Attila, Az Akadémiai Könyvtár egy XVIII. század végi kéziratos verseskönyve [1935] = Tallózás a múltban. Válogatott tanulmányok, cikkek, VI, Bukarest, Kriterion, 1985, 173–198.
- SZABÓ T. Attila, Ismeretlen irodalomtörténeti adatok erdélyi könyv- és kéziratgyűjteményekből [1932] = Tallózás a múltban. Válogatott tanulmányok, cikkek, VI, Bukarest, Kriterion, 1985, 143–172.
- T. NAGY Imre, Székely népköltési közlemények, Figyelő, 1877, 154–157.
- THURY József, Magyar versek a XVIII. század első feléből, Irodalomtörténeti Közlemények, 1901, 68–81.

Ponyva, kalendárium, nyomtatott versgyűjtemények

- BÉKÉS István, Magyar ponyva Pitaval, Bp., 1966.
- BENDA Kálmán, A debreceni nyomda és a magyar paraszti műveltség = Emberbarát vagy hazafi? Tanulmányok a felvilágosodás korának magyarországi történetéből, Bp., 1978, 426–441.
- DUKKON Ágnes, A kalendáriumok művelődéstörténeti jelentőségéről a XVII–XVIII. század fordulóján = A megváltozott hagyomány. Folklor, irodalom, művelődés a XVIII. században, szerk. HOPP Lajos, KÜLLŐS Imola, VOIGT Vilmos, Bp., 1988, 295–312.
- KOVÁCS I. Gábor, Kis magyar kalendáriumtörténet 1880-ig, Bp., 1989.
- Mikos Éva, Árpád pajzsa: A magyar honfoglalás-hagyomány megszerkesztése és népszerűsítése a XVIII–XIX. században, Budapest, L'Harmattan, 2010.
- POGÁNY Péter, A magyar ponyva tüköre, Bp., Magyar Helikon, 1978.
- POGÁNY Péter, A régi hazai népies ponyvakutatás problémái, Ethnographia LXIX, 1958, 578–593.
- POGÁNY Péter, Folklor és irodalom kölcsönhatása a régi váci nyomda működése nyomán 1770–1832, Bp., Akadémiai, 1959. (Irodalomtörténeti Füzetek)
- SEBESTYÉN Gyula, A váci Énekes Gyűjtemény, Ethnographia, 1913, 104–114.
- SZELESTEI NAGY László, Kalendáriumok a XVIII. századi Magyarországon, Az OSZK évkönyve, Bp., 1980, 475–516.
- SZELESTEI NAGY László, Kalendáriumok a XVIII. századi Magyarországon = A megváltozott hagyomány. Folklor, irodalom, művelődés a XVIII. században, szerk. HOPP Lajos, KÜLLŐS Imola, VOIGT Vilmos, Bp., 313–361.
- TÜSKÉS Gábor, KNAPP Éva, Vallásos ponyvanyomtatványok a XVIII. században = UŐK, Az egyházi irodalom műfajai a 17–18. században, Bp., Argumentum, 2002 (Irodalomtörténeti Füzetek), 235–266.

Műfaj- és tárgy történet

- ÁCS Pál, Tótfalusi Kis Miklós és a szórakoztató irodalom = Mindenes Gyűjtemény, I, Tanulmányok Küllős Imola 60. születésnapjára, szerk. CSÖRSZ Rumen István, Bp., ELTE Folklore Tanszék, 2005 (Artes Populares, 21), 29–38.
- CSANDA Sándor, A törökellenes és kuruc harcok költészetének magyar–szlovák kapcsolatai, Bp., 1961 (Irodalomtörténeti Füzetek, 32).
- CSAPÓ Károly, Egy gyermekjátékdal újabb szövegváltozatai, Zenetudományi dolgozatok, Bp., 1982, 265–271.

CSÖRSZ Rumen István, Erdélyi hazugságversek a XVIII–XIX. század fordulójáról = Lymbus: Magyarástudományi Forrásközlemények, Bp., Balassi Bálint Intézet, Magyar Országos Levéltár et al., 2003, 307–316.

CSÖRSZ Rumen István, Másnak vettem feleséget: Férjpanaszok a 18–19. századi magyar közköltészetben = Mindenes Gyűjtemény I, Tanulmányok Küllös Imola 60. születésnapjára, szerk. Cs. R. I., Bp., ELTE BTK Folklore Tanszék, 2005 (Artes Populares, 21), 63–74.

CSÖRSZ Rumen István, Másodvirágzás „a szerelem argumentumában” (Egy kötet margójára) = Haja, haja, virágom, Virágénekek (2., jav. kiadás), gond., bev. SZABÓ T. Attila, a kiadványt gond., a CD-mellékletet szerk. CSÖRSZ Rumen István, Kolozsvár, Kriterion, 2007, 283–295. – A virágének-kutatás problémáiról.

CSÖRSZ Rumen István, Népballadánk egyik forrásvidéke: a közköltészet, I, Néprajzi Látóhatár, XII(2003), 3–4. sz., 31–50.

Csörsz Rumen István, Történelmi hősök helyzetdala a 18–19. századi magyar közköltészetben = Folklor és történelem, szerk. SZEMERKÉNYI Ágnes, Budapest, Akadémiai, 2007 (Folklor a magyar művelődéstörténetben, 3), 123–138.

CSÖRSZ Rumen István, Vagy egyképpen, vagy másképpen: Egy XVIII–XIX. századi mulatónóta variációs rendszere = A Néprajzi Látóhatár Kiskönyvtára 8. Ünnepi kötet Faragó József 80. születésnapjára, szerk. DEÁKY Zita, Bp., Györffy István Néprajzi Egyesület, 2002, 134–174.

Csörsz Rumen István, Szirmay Antal és a színhagyomány = Folklor és nyelv, szerk. SZEMERKÉNYI Ágnes, Bp., Akadémiai, 2010 (Folklor a magyar művelődéstörténetben, 5), 277–296.

CSÖRSZ Rumen István, „Vinum facit rusticum optimum latinum”: Latin bordalok a XVIII–XIX. századi magyar közköltészetben = „Nem sülyed az emberiség!”... Album amicorum Szöreyi László LX.

születésnapjára, főszerk. JANKOVICS József, felelős szerk. CSÁSZTVAY Tünde, szerk. CSÖRSZ Rumen István, SZABÓ G. Zoltán, Budapest, MTA Irodalomtudományi Intézet, 2007, 349–358. – Hálózati E-Book kiadás; kezdőlap: www.iti.mta.hu/szorenyi60.html – Különnyomat: www.iti.mta.hu/Szorenyi60/Csorsz.pdf

DOMOKOS Pál Péter, A pávát őrző leány balladája, Ethnographia, 1959, 460–463.

DÖMÖTÖR Sándor, A felfalt templom, Ethnographia, 1935, 88–89.

FÖLDESI Béla, Adalékok a magyarországi gergelyjárás történetéhez = Előmunkálatok A magyarság néprajzához, 9, Folklor tanulmányok, szerk. HOPPÁL Mihály, Bp., MTA Néprajzi Kutató Csoport, 1981, 119–176.

GÖNCZY Monika, Variációk egy témára: Erdélyi János: Népdalok és mondák I. – Kelecsényi József kéziratos gyűjteménye a Debreceni Egyetem kézirattárában = „Et in Arcadia ego”: A klasszikus magyar irodalmi örökség feltárása és értelmezése, szerk. DEBRECZENI Attila, GÖNCZY Monika, Debrecen, Debreceni Egyetem Kossuth Egyetemi Kiadó, 2005 (Csokonai Könyvtár, 36), 468–480.

HARGITTAY Emil, A régi magyar gúnyvers poétikájához, Irodalomtörténeti Közlemények, 1988, 312–322.

HORVÁTH Iván, Balassi költészete történeti poétikai megközelítésben, Bp., Akadémiai, 1982.

KATONA Imre, Az „Őszi harmat után” szövegeinek eredete és története = A megváltozott hagyomány. Folklor, irodalom, művelődés a XVIII. században, szerk. HOPP Lajos, KÜLLŐS Imola, VOIGT Vilmos, Bp., 1988, 277–288.

KESZEG Vilmos, A folklor határán. A népi írásbeliség verses műfajai Aranyosszéken, Bukarest, Kriterion, 1991.

KÜLLŐS Imola, „Hej, mikor én kuruc voltam Rákóczi vojnában”. Egy 18. századi kéziratos énekszöveg elemzésének tanulságai = Népi kultúra – Népi társadalom XVIII, Bp., 1995, 167–192.

KÜLLŐS Imola, A debreceni Czenkné és a bathi asszony mennybe jutásának históriája (Egy 19. századi kéziratos diákvers és angol párhuzama), Irodalomtörténeti Közlemények, 1999, 481–512.

KÜLLŐS Imola, A latorköltészet és a betyárfolklor összefüggéseiről, Ethnographia, 2004, 405–433.

KÜLLŐS Imola, Adatok egy mulattató verstípusunk, a házastársi veszekedések élettörténetéhez és dramaturgiájához = A magyar színház születése. Az 1997. évi egri konferencia előadásai, szerk. DEMETER Júlia, Miskolc, 2000, 88–118.

KÜLLŐS Imola, Asszonynépek, vegyétek eszetekbe... A didaktikus költészet egyik nagy típusa, a lakodalmi intő és oktató ének = A magyar költészet műfajai és formatípusai a 17. században. (A Szegeden 2003-ban megrendezett régi magyar irodalmi konferencia előadásai), szerk. ÖTVÖS Péter, PAP Balázs, SZILASI László, VADAI István, Szeged, SZTE Régi Magyar Irodalom Tanszék, 2005, 139–140.;

KÜLLŐS Imola, Balassi-strófák egy múlt századi vőfélykönyvben (Újabb adatok a Balassi-strófa élettörténetéhez) = Morzsák. Tanulmányok Kisbán Eszter tiszteletére, szerk. KUTI Klára, Bp., 1997, 105–125.

KÜLLŐS Imola, Balladaszüzsék és -típusok legrégebbi kéziratos feljegyzései = Az Idő rostájában: Tanulmányok Vargyas Lajos 90. születésnapjára, szerk. ANDRÁSFALVY Bertalan, DOMOKOS Mária, NAGY Ilona, munkatársak LANDGRAF Ildikó, MIKOS Éva, Bp., L'Harmattan, 2004, III, 265–294.

KÜLLŐS Imola, Cigányok a régi magyar közköltészetben a XVII. századtól a reformkorig, Szekszárd, 2003 (Romológiai Kutatóintézet Közleményei, 9).

KÜLLŐS Imola, Kivégzés előtti búcsúénekek (Latorköltészet és betyárfolklor I.), Irodalomtörténeti Közlemények, 1992, 616–632.

KÜLLŐS Imola, Lányok és asszonyok a XVI–XVIII. századi kéziratos közköltészetben = Hagyományos női szerepek. Nők a populáris kultúrában és a folklórban, vál., szöveg. gond. és szerk. K. I., Bp., 1999, 121–134.

KÜLLŐS Imola, Opre Tódor nótája: A XVIII. századi kéziratos énekeskönyvek és a néphagyomány = A megváltozott hagyomány, szerk. HOPP Lajos, KÜLLŐS Imola, VOIGT Vilmos, Bp., 1988, 235–275.

KÜLLŐS Imola, Paródiák, groteszkek, halandzsák versben és prózában a 18–19. század populáris kultúrájában = Teremtés: Szövegfolklorisztikai tanulmányok Nagy Iona tiszteletére, szerk. EKLER Andrea, MIKOS Éva, VARGYAS Gábor, Bp., L'Harmattan, 2006 (Studia Ethnologica Hungarica, VII), 408–425

NAGY Júlia, Egy műfaj szerepváltozása: A református exameni irodalom a 18–19. században = Minden Gyűjtemény, I, Tanulmányok Küllős Imola 60. születésnapjára, szerk. CSÖRSZ Rumen István, Bp., ELTE Folklore Tanszék, 2005 (Artes Populares, 21), 93–105.

OTROKOSI NAGY Gábor, Református kollégiumi diák-irodalom a felvilágosodás korában, Debrecen, 1942.

SCHRAM Ferenc, Balladák a budapesti könyvtárak kéziratos anyagából, Néprajzi Közlemények VII, 1962, 92–225.

SEBESTYÉN Attila, „Költészeti iparos-üzem”: Kollégiumi irodalom – alkalmi költészet – halotti búcsúztató vers, Studia Litteraria, XLII (2004), 40–62.

STOLL Béla, Két népballada-változat 1782-ből és 1809-ből, Néprajzi Közlemények VII (1962), 62–66.

STOLL Béla, Ovidius egyik helye a magyar népköltészetben, Antik Tanulmányok, 1957, 124–126.

STOLL Béla, Pajkos ének és a népköltészet, Irodalomtörténeti Közlemények, 1962, 180–192.

SZILÁGYI Márton, „Alkalmatosságra írott versek”, avagy vidám férfikompániák humora: Csokonai, Arany és a közköltészeti hagyomány, Bárka, 2003/5, 53–62.

TÓTH Arnold, 18–19. századi vőfélyversek egy kisgyőri népi kéziratos gyűjteményben, A Miskolci Herman Ottó Múzeum Évkönyve, XLI, 2002, 335–377.

TURÓCZI-TROSTLER József, Fenékkal felfordult világ, Egyetemes Philológiai Közlöny, 1943, 353–363.

UJVÁRY Zoltán, A debreceni kollégium kisugárzása a néphagyományra = Miscellanea (Folklor és Etnográfia 89.), Debrecen, 1995, 171–180.

Interretnikus kapcsolatok a Kárpát-medence közköltészetében

BORI Imre, Egy kaj-horvát daloskönyv magyar eredetű verseiről = UŐ, Tanulmányok a magyar–dél-szláv irodalmi kapcsolatokról, Újvidék, 1987, 40–56.

Rudo BRTÁŇ, Adalék a szlovák és magyar népies műdal történetéhez, 1961, 216–219.

CSANDA Sándor, Az első magyar regény és verses betétei – szlovák fordításban = UŐ, Szülőföldünk régebbi irodalmi hagyományai. Tanulmányok, Bratislava, 1986, 143–158.

CSANDA Sándor, Magyar–szlovák kapcsolatok a kuruc költészetben = UŐ, Szülőföldünk régebbi irodalmi hagyományai. Tanulmányok, Bratislava, 1986, 58–113.

CSÖRSZ Rumen István, Közköltészet a többnyelvű Magyarországon (1700–1840) = Tanulmányok a magyar nyelv ügyének 18. századi történetéből, szerk. BÍRÓ Ferenc, Bp., Argumentum, 2005, 207–260.

ENGEL Károly, Egy XIX. század-eleji magyar kéziratban fennmaradt háború-ellenes román katona-nóta és változatai, Nyelv- és Irodalomtudományi Közlemények, 1962, 307–314.

ENGEL Károly, Három adalék a román–magyar művelődési kapcsolatok múltjából, Nyelv- és Irodalomtudományi Közlemények, 1963, 267–275.

FRIED István, Népköltészet, népiesség, műköltészet Kelet-Közép-Európa irodalmaiban a XVIII. században = A megváltozott hagyomány. Folklor, irodalom, művelődés a XVIII. században, szerk. HOPP Lajos, KÜLLŐS Imola, VOIGT Vilmos, Bp., 1988, 61–102.

Jozef MINÁRIK, A Kollár előtti kéziratos énekeskönyvek és versgyűjtemények költészete. (A régi szlovák és magyar költészet jellemzéséhez), Filológiai Közlöny, 1966, 432–446.

Jozef MINÁRIK, Amor diktoval, lásku spisoval... Výber zo slovenskej rukopisnej ľúbostnej poézie (1560–1860), Bratislava, 1979.

Jozef MINÁRIK, Po chodníčkoch kamenných po cestičkách krvavých... Výber zo slovenskej rukopisnej sociálnej poézie (1577–1870), Bratislava, 1980.

Jozef MINÁRIK, Samopašná viola da gamba, alebo Veselé piesne a verše, čo naši šibalskí dedovia, pradedovia a prapradedovia vyludzovali na šiestich figliarskych strunách... Výber zo slovenskej rukopisnej humornej poézie (1457–1870), Bratislava, 1984.

Jozef MINÁRIK, Szerelmi költészet a régi szlovák irodalomban = A megváltozott hagyomány. Folklor, irodalom, művelődés a XVIII. században, szerk. HOPP Lajos–KÜLLŐS Imola–VOIGT Vilmos, Bp., 1988, 217–234.

Vilko NOVAK, A XVIII. századi muravidéki szlovén daloskönyvek magyar vonatkozásai = A megváltozott hagyomány. Folklor, irodalom, művelődés a XVIII. században, szerk. HOPP Lajos, KÜLLŐS Imola, VOIGT Vilmos, Bp., 1988, 289–293.

TARNÓI László, Parallelen, Kontakte und Kontraste. Die deutsche Lyrik um 1800 und ihre Beziehungen zur ungarischen Dichtung in den ersten Jahrzehnten des 19. Jahrhunderts (Studienband), Bp., 1998.

TURÓCZI-TROSTLER József, A nyúl éneke és a farkas panasza (Világirodalom magyar ponyván), Irodalomtörténeti Közlemények, 217–227.

[TURÓCZI]-TROSTLER József, Az „igen hasznos es draga nemes receptum” német eredetije, Irodalomtörténeti Közlemények, 1913, 385–390.

ZEMPLÉNYI Ferenc, Az európai udvari kultúra és a magyar irodalom, Bp., 1999.

Irodalmi alkotások közköltészeti kapcsolatai

ALMÁSI István, Műköltői szövegek széki népdalokban = Mindenes Gyűjtemény, I, Tanulmányok Küllős Imola 60. születésnapjára, szerk. CSÖRSZ Rumen István, Bp., ELTE Folklore Tanszék, 2005 (Artes Populares, 21), 181–196.

CSÖRSZ Rumen István, „Csipkebokor, kormos agyag énekemet énekeli”: Közköltészeti cserefolyamatok Pálóczi Horváth Ádám Érthetetlen énekében = Folklor és irodalom, szerk. SZEMERKÉNYI Ágnes, Bp., Akadémiai, 2005 (Folklor a magyar művelődéstörténetben, 1), 61–78.

CSÖRSZ Rumen István, Csokonai közkezen, avagy egy költő kéziratosa toplistája = „s végre mivé lesz?” Tanulmányok Csokonai Vitéz Mihály halálának bicentenáriuma alkalmából, szerk. HERMANN Zoltán, Bp., Ráció, 2007 (Ráció – Tudomány, 10), 278–294.

CSÖRSZ Rumen István, „Zörgettek rózsám ablakán”: Csokonai a közköltészet kapujában = „Et in Arcadia ego”: A klasszikus magyar irodalmi örökség feltárása és értelmezése, szerk. DEBRECZENI Attila, GÖNCZY Monika, Debrecen, Debreceni Egyetem Kossuth Egyetemi Kiadó, 2005 (Csokonai Könyvtár, 36), 150–170.

CSÖRSZ Rumen István, „ki magam tsinálmányja, ki másé”. Közköltészet és írói program Pálóczi Horváth Ádám Ötödfélszáz Énekek (1813) című gyűjteményében = Magyar Arión: Tanulmányok Pálóczi Horváth Ádám műveiről, szerk. CSÖRSZ Rumen István, HEGEDÜS Béla, Budapest, rec.iti, 2011, 319–346. .

<http://rec.iti.mta.hu/rec.iti/Members/szerk/pha/30-Csorsz-1-MagyarArion.pdf>

HOVÁNSZKI Mária, Csokonai dallamkövető versei, Irodalomtörténeti Közlemények, 2004/4, 466–482.

CSÖRSZ Rumen István, Gvadányi József közköltészeti utalásaiból = Margonauták: Írások Margócsy István 60. születésnapjára, szerk. AMBRUS Judit, BÁRÁNY Tibor, CSÖRSZ Rumen István, HEGEDÜS Béla, VADERNA Gábor, munkatárs TESLÁR Ákos, Budapest, rec.iti, 2009, 155–167. –

<http://rec.iti.mta.hu/rec.iti/Members/szerk/margonautak/margonautak/Csorsz-Margonautak.pdf>

CSÖRSZ Rumen István, „Mert meg égett a’ kis Filó”. Egy Csokonai-vers közköltészeti háttere = Kolligátum: Tanulmányok a hetvenéves Bíró Ferenc tiszteletére, szerk. DEVESCOVI Balázs, SZILÁGYI Márton, VADERNA Gábor, Bp., Ráció, 2007, 79–87.

KÜLLŐS Imola, Amade László verseinek folklorizációja = Folklor és irodalom, szerk. SZEMERKÉNYI Ágnes, Bp., Akadémiai, 2005 (Folklor a magyar művelődéstörténetben, 1), 79–101.

KÜLLŐS Imola, Közköltészeti és folklorhagyományok Csokonai Vitéz Mihály műveiben = „s végre mivé lesz?” Tanulmányok Csokonai Vitéz Mihály halálának bicentenáriuma alkalmából, szerk. Hermann Zoltán, Bp., Ráció, 2007 (Ráció – Tudomány, 10), 239–253.

MIKOS Éva, Szerelemdal... Megjegyzések egy Csokonai-vers népszerűségéről, valamint társadalom- és művelődéstörténeti kapcsolatairól 19 századi kalendáriumok alapján = Mindenes Gyűjtemény, II, Tanulmányok Küllős Imola 60. születésnapjára, szerk. GULYÁS Judit, TÓTH Arnold, Bp., ELTE Folklore Tanszék, 2005 (Artes Populares, 22), 169–189.

Küllős Imola, Pálóczi Horváth Ádám és a néphagyomány = Magyar Arión: Tanulmányok Pálóczi Horváth Ádám műveiről, szerk. CSÖRSZ Rumen István, HEGEDÜS Béla, Budapest, rec.iti, 2011, 305–317. <http://rec.iti.mta.hu/rec.iti/Members/szerk/pha/29-Kullo-MagyarArion.pdf>

CSÖRSZ Rumen István, A pápai református kollégium bibliai éneke 1804-ből = Septempunctata: Tanulmányok Petrőczy Éva hatvanadik születésnapjára, szerk. PÉNZES Tiborc Szabolcs, Budapest, rec.iti, 2011, 109–121. – <http://rec.iti.mta.hu/rec.iti/Members/szerk/septempunctata/13-Septempunctata-109-121-csorsz.pdf>

MÓSER Zoltán, Csokonai-variánsok = Mindenes Gyűjtemény, I, Tanulmányok Küllős Imola 60. születésnapjára, szerk. CSÖRSZ Rumen István, Bp., ELTE Folklore Tanszék, 2005 (Artes Populares, 21), 143–154.

MÓSER Zoltán, Körülvesznek engem a dalok: A népdalgyűjtő és népdalíró Czuczor Gergely, Zsámbék–Dunaszerdahely, 2000.

SZILÁGYI Márton, Arany János és a sírversek = Mindenes Gyűjtemény, I, Tanulmányok Küllös Imola 60. születésnapjára, szerk. CSÖRSZ Rumen István, Bp., ELTE Folklóre Tanszék, 2005 (Artes Populares, 21), 167–179.

Zenei és színházi kapcsolatok

BARSI Ernő, SZABÓ Ernő, A pataki kollégium zenei krónikája, Bp., 1984.

CSOMASZ TÓTH Kálmán, Maróthi György és a kollégiumi zene, Bp., Akadémiai, 1978.

CSÖRSZ Rumen István, Közép-európai népzenei variánsok az Ötödfélszáz Énekek (1813) dallamaihoz = Magyar Arión: Tanulmányok Pálóczi Horváth Ádám műveiről, szerk. CSÖRSZ Rumen István, HEGEDÜS Béla, Budapest, rec.iti, 2011, 383–425. <http://rec.iti.mta.hu/rec.iti/Members/szerk/pha/34-Csorsz-2-MagyarArion.pdf>

Alexander MÓŽI, Adalékok a kuruc kori népzene magyar–szlovák kapcsolataihoz, MTA I. Oszt. Közl. 31., 1978, 97–151.

CSÖRSZ Rumen István, Ritka kertben: Egy közép-európai dallamcsalád = Folklór és zene, szerk. SZEMERKÉNYI Ágnes, Budapest, Akadémiai, 2009 (Folklór a magyar művelődéstörténetben, 4), 105–139.

DOBÓ Sándor, Népszínművek dalai, Bp., 1934.

HOVÁNSZKI Mária, „Csokonai-dallamok” és forrásaik, Magyar Zene, 2006, 331–358, 439–479.

MOLNÁR Antal, Nyugatis magyar dallamok a XVIII. század végén és a XIX. század első felében = Zenetudományi tanulmányok IV. A magyar zene történetéből, szerk. SZABOLCSI Bence és BARTHA Dénes, Bp., 1955, 103–162.

PAKSA Katalin, Magyar népzene kutatás a 19. században, Bp., 1988 (Műhelytanulmányok a magyar zenetörténethez, 9).

PÓR Anna, Balog István és a 19. század elejének népies színjátéka, Bp., 1974 (Irodalomtörténeti Füzetek, 86).

SZABOLCSI Bence, A XVIII. század magyar kollégiumi zenéje [1930] = UŐ., A magyar zene évszázadai, II., Bp., Akadémiai, 5–120.

TARI Lujza, „Írok, componálok... de mindent csak Manuscriptumba”: Pálóczi Horváth Ádám „örökkévalóságra való” dalai = Magyar Arión: Tanulmányok Pálóczi Horváth Ádám műveiről, szerk. CSÖRSZ Rumen István, Hegedüs Béla, Budapest, rec.iti, 2011, 367–382.

<http://rec.iti.mta.hu/rec.iti/Members/szerk/pha/33-Tari-MagyarArion.pdf>

TARI Lujza, Kézírtos kottás gyűjtemények a XIX. század első felében, kandidátusi disszertáció (kézirat), Bp., 1993.

TARI Lujza, Különbféle magyar nóták a 19. század elejéről. Allerlei ungarische Melodien von Beginn des 19. Jahrhunderts, Bp., 1998.